

ЗАЯВА ПРО ПУБЛІКАЦІЙНУ ЕТИКУ ТА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ

Праці НТШ Медичні науки
2020, Том 59, № 1
ISSN 2708-8634 (print) www.mspsss.org.ua

Proc Shevchenko Sci Soc Med Sci
2020, Vol. 59, 1
www.mspsss.org.ua ISSN 2708-8642 (online)

Останнє оновлення: 1 червня 2020 року

Співробітники редакції зобов'язуються зберігати цілісність усіх опублікованих статей і етично додавати коментарі в соціальних мережах за допомогою модерованих облікових записів журналу. Головний редактор активно співпрацює з професійними товариствами, що надають спонсорство та підтримку, для залучення й публікації корисних і потенційно впливових матеріалів, що становлять інтерес для українських та східноєвропейських медичних працівників. Редакція докладає всіх необхідних зусиль, щоб удосконалити стандарти рецензування журналів та публікувати етичні статті, які можуть вплинути на медичні дослідження українців в Україні й інших країнах світу. Співробітники редакції та члени редколегії регулярно проходять навчальні курси/вебінари, щоб підвищувати свою редакційну компетентність і краще відповідати професійним інтересам читачів журналу.

Членів редколегії призначають на трирічний термін, який може бути продовжено на підставі оцінки їхнього вкладу в якість і науковий престиж журналу.

Обов'язки головного редактора

Головний редактор – обраний член редколегії, який відповідає за активне залучення та контроль потоку рукописів, що становлять інтерес для читачів журналу. Головний редактор регулярно подає для публікації власні рукописи, які далі опрацьовують незалежні члени редакційної колегії. Регулярне обговорення пріоритетів публікації та якості опублікованого вмісту зі спонсорськими та затверджувальними професійними спільнотами є основним обов'язком редактора, утім він повністю незалежний у своїх редакційних рішеннях.

Головний редактор відповідає за активне запрошення регіональних і світових фахівців із видатними науковими, письмовими та рецензентськими здобутками долучитися до редакційної ради та служити професійним інтересам української та європейської медицини й охорони здоров'я.

Матеріали журналу переважно опрацьовує головний редактор, який є головним експертом та уповноважений відхиляти та повертати рукописи авторам на доопрацювання або приймати їх після ретельної оцінки зауважень рецензента й рекомендацій відповідальних редакторів, зокрема наукових і статистичних редакторів.

Виконання обов'язків (молодших) редакторів

- Очікується, що головний редактор та інші відповідальні редактори цього журналу ухвалюватимуть неупереджені та високопрофесійні рішення щодо публікації оригінальних науково обґрунтованих досліджень і оглядів, що мають значення для медицини й охорони здоров'я України та Європейського регіону.
- Редактори регулярно вдосконалюють свої редакторські навички, відвідуючи наукові семінари та вебінари, в тому числі ті, що організовані видавцем.
- Редакція несе відповідальність за розв'язання всіх конфліктів із рецензентами й авторами, за умови та в разі їх виникнення.
- Редактори зобов'язані дотримуватися рекомендацій світових і регіональних редакційних асоціацій. Вони повинні дотримуватися положень основної практики Комітету з етики наукових публікацій (<https://publicationethics.org/core-practices>).

Обов'язки рецензента

Рецензенти – це експерти у своїй професійній галузі, яких вибирає головний редактор для оцінки якості матеріалів журналу, і які пропонують зміни, що можуть покращити читабельність

і розуміння окремих статей. Вони повинні забезпечувати конфіденційність усіх повідомлень протягом усього процесу рецензування й публікації та уникати використання переваг, пов'язаних із застосуванням у власних інтересах ідей і матеріалів, над рецензуванням яких вони працюють. Під час роботи рецензенти повинні консультуватися з відповідними стандартами мережі EQUATOR (<http://www.equator-network.org/>) і дотримуватися заяв світових редакційних асоціацій, зокрема Всесвітньої асоціації медичних редакторів (WAME): <http://www.wame.org/recommendations-on-publication-ethics-policies-for-medical-journals#Peer%20Review>.

Щоб підвищити прозорість рецензування й отримати заслужене наукове визнання, рецензентів відзначають, щорічно публікуючи їхні імена. Вони також можуть указати свої рецензентські доробки у своїх ідентифікаторах ORCID (<https://orcid.org/>) і надіслати розділ журналу з офіційними подяками в Publons (<http://publons.com/>). Рецензенти зобов'язані:

- надавати вчасну, засновану на фактичних даних і дружню до автора оцінку призначеного завдання;
- повідомити про наявність фінансових або нефінансових конфліктів інтересу, що можуть поставити під сумнів їхню об'єктивність під час рецензування;
- звітувати перед головним редактором і звертатися до редакторів щодо будь-яких підозр у копіюванні, плагіаті й інших порушеннях дослідницької та публікаційної етики в матеріалах, які оцінюються;
- уникати будь-яких неетичних дій, як-от порушення конфіденційності, копіювання та повторне використання матеріалів, що оцінюються, у власних інтересах;
- всебічно оцінювати призначені матеріали та пропонувати виправлення, які можуть покращити якість і етичну обґрунтованість статей;
- пропонувати важливі посилання, пропущені авторами, однак уникати тих, які можуть бути розцінені як неетичні чи недоречні самоцититування.

Обов'язки автора

Автори повинні подавати рукописи, що не містять скопійованих текстів і становлять інтерес для читачів журналу. Вони несуть повну й остаточну відповідальність за якість і цілісність своїх статей. Авторі також зобов'язані:

- надавати рукописи з добре перевіреними й правильними посиланнями на наукові факти й ідеї;
- дотримуватися відповідних стандартів звітності з досліджень мережі EQUATOR (<http://www.equator-network.org/>);
- повністю описати вклад авторів відповідно до 4 критеріїв авторства Міжнародного Комітету медичних редакторів (2013) (<http://www.icmje.org/recommendations/browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html#two>) і будь-яких зовнішніх редакторів, якщо вони є;
- гарантувати, що подана робота одночасно не розглядається для публікації в іншому виданні;
- надати повну інформацію про схвалення первинного дослідження місцевим комітетом (комітетами) з етики;
- оголосити про дотримання встановлених етичних норм проведення експериментальних і клінічних досліджень, зокрема обов'язкових заяв із письмовою інформованою згодою всіх учасників своїх досліджень (Гельсінська декларація Всесвітньої медичної асоціації (<https://www.wma.net/wp-content/uploads/2016/11/DoH-Oct2013-JAMA.pdf>) і Політика Національного інституту охорони здоров'я США щодо використання лабораторних тварин (<https://grants.nih.gov/grants/policy/air/index.html>)). Дослідження має бути схвалено комітетом з етики, а також повинні бути наявні заяви про згоду учасників дослідження та їх конфіденційність;
- надати повну інформацію про фінансування та спонсорство з боку фармацевтичних компаній та інших організацій;
- повідомити про потенційні фінансові або нефінансові конфлікти інтересів;
- активно просувати свої опубліковані статті, поширюючи їх у соціальних мережах і додаючи в архіви індивідуальних та інституційних сховищ і наукових мережеских платформ, як-от ResearchGate (<https://www.researchgate.net/>);

- відповідні автори зобов'язані зазначити співавторами лише тих авторів, які зробили істотний внесок у роботу і несуть відповідальність за всі її аспекти. Вони також відповідають за належну координацію редагування, відповіді на коментарі редакторів і рецензентів, зазначення ідентифікаторів ORCID усіх співавторів (<https://orcid.org/>) та отримання остаточних погоджень від усіх співавторів;
- автори повинні повідомити редакцію, якщо після публікації в їхніх статтях буде виявлено будь-яку помилку або грубу помилку, що вимагає виправлення або спростування.

Обов'язки видавців

Видавці журналу несуть відповідальність за підвищення кваліфікації своїх редакторів шляхом організації регулярних вебінарів і семінарів на тему наукового редагування, а також засідань редакційної ради. Запобігання будь-якій неетичній видавничій практиці є головним пріоритетом для видавців. У разі виявлення будь-яких порушень норм публікаційної етики видавець, головний редактор і відповідальні редактори повинні вжити належних заходів, опублікувавши виправлення або спростування.

Видавці також несуть відповідальність за зазначення імені головного редактора, членів редколегії, найкращих рецензентів і авторів впливових робіт. У тісній співпраці з редактором соціальних мереж видавці вживають усі необхідні заходи для відбору потенційно впливових статей та їх просування у своїх облікових записах у соціальних мережах. Редактор соціальних мереж просуває вибрані статті без будь-яких конфліктів інтересів відповідно до всіх етичних норм і конкретних рекомендацій щодо соціальних мереж (<https://rdcu.be/b4pNg>).

Плагіат, надлишковість і спростування

Очікується, що всі автори, які зробили свій внесок, подають рукописи, у яких немає неетичних і скопійованих ідей, графіків та текстів. Посилаючись на наукові факти, опубліковані в іншому виданні, потрібно вміло передавати інформацію своїми словами, уникаючи дослівного копіювання. Обговорення чужих ідей та опублікованих наукових фактів вимагає відповідного цитування. Редактор журналу з питань доброчесності дослідницької діяльності відповідає за своєчасне виявлення та запобігання неетичній текстовій та графічній подібності в матеріалах журналу й опублікованих статтях, може опрацьовувати підозрілі огляди й інші матеріали за допомогою програмного забезпечення для виявлення плагіату.

Якщо після публікації буде виявлено неетичне копіювання або порушення інших етичних норм видавничої діяльності, головний редактор діятиме відповідно до рекомендацій Комітету з етики наукових публікацій (<https://publicationethics.org/retraction-guidelines>). Якщо та коли буде виявлено дублювання, серйозні методологічні та статистичні помилки, фальсифікацію даних, порушення авторських прав і відсутність схвалення в питаннях інституційної етики, буде ініційовано процедуру спростування (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3944419/>)

Розкриття інформації про конфлікт інтересів і фінансування

Усі автори зобов'язані заповнити та подати форму про конфлікт інтересів Міжнародного комітету редакторів медичних журналів (<http://www.icmje.org/conflicts-of-interest/>) під час подання рукопису, а також повідомити про будь-які фінансові й нефінансові конфлікти інтересів у примітках до рукопису. Про всі види фінансової та нефінансової підтримки дослідження з боку організацій, що надають фінансування, фармацевтичних компаній та інших спонсорських органів потрібно повідомити із зазначенням номерів протоколів грантового фінансування й відповідних електронних посилань, якщо такі є. Про роль фармацевтичних компаній на всіх етапах дослідження та написання потрібно чітко повідомити та прозвітувати в примітках до рукопису.

Усі рецензенти й редактори, які працюють із ними, також зобов'язані повідомити про свої потенційні конфлікти інтересів під час рецензування.

Редакційні рекомендації

Редактори журналу *Proceedings of Shevchenko Scientific Society Med Sci* затвердили зазначені редакційні документи, щоб гарантувати актуальність, якість і значну видимість опублікованих матеріалів, а також запобігати порушенням публікаційної етики з боку всіх авторів:

- Принципи прозорості та передової практики в наукових публікаціях: <https://oaspa.org/principles-of-transparency-and-best-practice-in-scholarly-publishing-3/>
- Спільна позиція Американської асоціації медичних авторів (AMWA), Європейської асоціації медичних авторів (EMWA) і Міжнародного товариства спеціалістів у сфері медичних публікацій (ISMPP) щодо хижацьких публікацій: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03007995.2019.1646535>
- Сараєвська декларація про чесність та прозорість наукових публікацій: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5209927/pdf/CroatMedJ_57_0527.pdf

Редактори журналу регулярно ознайомлюються з оновленими редакційними рекомендаціями перелічених редакційних асоціацій, щоб переглядати й забезпечувати дотримання положень публікаційної етики:

- Міжнародний комітет редакторів медичних журналів (ICMJE; <http://www.icmje.org/>);
- Всесвітня асоціація медичних редакторів (WAME; <http://www.wame.org/>);
- Комітет з етики наукових публікацій (COPE; <http://publicationethics.org/>);
- Рада наукових редакторів (CSE; <https://www.councilscienceeditors.org/>).